View metadata, citation and similar papers at core.ac.uk
brought to you by CORE

УДК 616-08-031.84]-08-035
DOI 10.11603/24116-4944.2018.1.8141

©І. О. Крицький, П. В. Гощинський, Т. О. Воронцова, В. О. Синицька, Г. А. Крицька, Т. І. Крицький

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»

ЛІКУВАННЯ АНАЛЬНИХ ТРІЩИН У ДІТЕЙ ФІТОЦИЛІНДРАМИ З ПЛОДІВ ШИПШИНИ Й ЕКСТРАКТУ РОМАШКИ

Мета дослідження – оцінити і вивчити ефективність застосування фітоциліндрів з плодів шипшини й екстракту ромашки (НВ ТОВ «Житомирбіопродукт») у дітей з анальними тріщинами.

Матеріали та методи. Проаналізовано результати лікування дітей з анальними тріщинами трьох груп. Діти першої групи протягом 10 днів ректально отримували фітоциліндри з ліпофільним комплексом плодів шипшини й екстрактом ромашки, другої – фітоциліндри з ліпофільним комплексом плодів шипшини й екстрактом ромашки (додатково під час перев'язок щоденно анальні тріщини обробляли 10 % нітратом срібла), третьої (контрольної) – лікування згідно з клінічними протоколами МОЗ України.

Результати дослідження та їх обговорення. Проведені дослідження дозволили стверджувати, що використання при лікуванні анальних тріщин у дітей фітоциліндрів з ліпофільним комплексом плодів шипшини й екстрактом ромашки з одночасною обробкою тріщин 10 % нітратом срібла має кращий виражений ефект лікування на відміну від традиційного лікування відповідно до клінічних протоколів МОЗ України.

Висновки. Правильне та своєчасне лікування дітей з анальними тріщинами за допомогою фітоциліндрів з плодів шипшини й екстракту ромашки з одночасною обробкою тріщин 10 % нітратом срібла має більш виражений позитивний ефект, ніж застосування лише базової терапії. Це свідчить про необхідність використання вищевказаних препаратів дітьми з даною патологією.

Ключові слова: фітоциліндри; анальні тріщини; лікування; діти.

ЛЕЧЕНИЕ АНАЛЬНЫХ ТРЕЩИН У ДЕТЕЙ ФИТОЦИЛИНДРАМИ С ПЛОДОВ ШИПОВНИКА И ЭКСТРАКТА РОМАШКИ

Цель исследования – оценить и изучить эффективность применения фитоцилиндров с плодов шиповника и экстракта ромашки (НП ООО «Житомирбиопродукт») у детей с анальными трещинами.

Материалы и методы. Проанализированы результаты лечения детей с анальными трещинами трех групп. Дети первой группы в течение 10 дней ректально получали фитоцилиндры с липофильным комплексом плодов шиповника и экстрактом ромашки, второй – фитоцилиндры с липофильным комплексом плодов шиповника и экстрактом ромашки (дополнительно во время перевязок ежедневно анальные трещины обрабатывали 10 % нитратом серебра), третьей (контрольной) – лечение согласно клиническим протоколам МЗ Украины.

Результаты исследования и их обсуждение. Проведенные исследования позволили утверждать, что использование при лечении анальных трещин у детей фитоцилиндров с липофильным комплексом плодов шиповника и экстрактом ромашки с одновременной обработкой трещин 10 % нитратом серебра имеет лучший выраженный эффект лечения в отличие от традиционного лечения согласно клиническим протоколам МЗ Украины.

Выводы. Правильное и своевременное лечение детей с анальными трещинами с помощью фитоцилиндров из плодов шиповника и экстракта ромашки с одновременной обработкой трещин 10 % нитратом серебра имеет более выраженный положительный эффект, чем применение только базовой терапии. Это свидетельствует о необходимости использования вышеуказанных препаратов детьми с данной патологией.

Ключевые слова: фитоцилиндры; анальные трещины; лечение; дети.

TREATMENT OF ANAL FISSURE IN CHILDREN WITH THE HELP OF HEDGE ROSE AND CHAMOMILE EXTRACT PHYTOCILINDERS

The aim of the study – to evaluate and learn the effectiveness of the use of phytocylinders from hedge rose and chamomile extracts (NV LLC Zhytomyrbioprodukt) in children with anal fissures and constipation.

Materials and Methods. The results of treatment of children with anal fissures of the three groups were analyzed, the first group received phytocylinders from hedge rose and chamomile extracts for 10 days rectally, the second group received phytocylinders from rose hips and chamomile extracts and with an additional local application 10 % silver nitrate for anal fissure and the third group receiving treatment in accordance with clinical protocols of the Ministry of Health of Ukraine.

Results and Discussion. The conducted studies allowed the asserting that in the treatment of anal fissures and constipation in children using phytocylinders from hedge rose and chamomile extracts with an additional local application 10 % silver nitrate have the best expressed treatment effect in contrast to the traditional treatment according to the clinical protocols of the Ministry of Health of Ukraine.

Conclusions. The timely and correct use of treatment regimens for children with anal fissures with phytocylinders from hedge rose and chamomile extracts (NV LLC Zhytomyrbioproduct) with an additional local application 10 % silver nitrate has a more pronounced positive effect than the use of only basic therapy. This indicates the need to use the above drugs for children with this pathology

Key words: phytocylinders; anal fissure; treatment; children.

ВСТУП. Анальна тріщина – це дефект слизової оболонки анального каналу. Причинами її виникнення можуть бути проноси і проктити. Це сприятливі фактори, оскільки оболонка анального каналу стає м'якою і схильною до поранень. Далі розривається слизова оболонка, що вже є безпосередньою причиною. Розрив найчастіше відбувається через проходження калових мас, рідше – через розчухування або при травмі жорстким наконечником клізми.

Прояви анальних тріщин у дітей включають біль, кровотечу і спазм сфінктера. Кровотеча і біль у дітей з анальними тріщинами з'являються при дефекації, а в дітей грудного віку можуть бути помічені батьками [1].

Анальні тріщини у немовлят проявляються криком при кожній дефекації. Запідозрити захворювання допоможуть щільні калові маси, прожилки крові в них, плач малюків у момент спорожнення кишечника [2, 3].

Анальна тріщина у немовляти також супроводжується плачем і появою кров'янистих слідів у калі. Крім того, в грудному віці вже можливе формування психологічного закрепу. В такому випадку дитина буде свідомо затримувати дефекацію через постійний біль при цьому, що проявляється страхом та плачем малюка перед випорожненням кишечника при виникненні позивів до дефекації.

У дітей старшого віку, які вміють самостійно користуватися туалетом, виявити анальні тріщини дещо складніше. Вони можуть не розповідати про біль при дефекації через сором і страх перед відвідуванням лікаря [4, 5].

У дошкільнят і школярів також можуть з'являтися психологічні закрепи, які тільки погіршують перебіг хвороби.

Поява анальних тріщин у дітей обов'язково повинна бути приводом для консультації педіатра та дитячого хірурга. Тому необхідні своєчасні діагностика та лікування цього захворювання для профілактики подальших ускладнень зі сторони кишечника [6].

Лікування анальних тріщин у дітей зводиться перш за все до зняття больового синдрому та спазму, надалі, звичайно ж, до загоєння самих тріщин і нормалізації випорожнень. Жодне лікування не дасть стійкого результату, поки не буде усунена головна причина – закреп.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ – оцінити і вивчити ефективність застосування фітоциліндрів з плодів шипшини й екстракту ромашки (НВ ТОВ «Житомирбіопродукт») у дітей з анальними тріщинами.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ. Було проведено комплексне обстеження 54 пацієнтів, яких поділили на три групи. Першу групу становили 18 (33,3 %) дітей з анальними тріщинами, які протягом 10 днів щоденно по 1–2 рази на день отримували фітоциліндри з ліпофільним комплексом плодів шипшини й екстрактом ромашки у вигляді ректальних свічок. До другої групи ввійшли 16 (29,6 %) пацієнтів, які отримували фітоциліндри з ліпофільним комплексом плодів шипшини й екстрактом ромашки (додатково під час перев'язок щоденно анальні тріщини обробляли 10 % нітратом срібла). Третю (контрольну) групу становили 20 (37,1 %) пацієнтів віком від 6 місяців до 2 років з анальними тріщинами, які отримували лікування згідно з клінічними протоколами МОЗ України.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ. Комплекс плодів шипшини й екстракт ромашки, що входять до складу фітоциліндрів, мають протизапальну, спазмолітичну та протимікробну дію. Крім того, вони покращують місцевий кровотік у ділянці ануса.

Контрольні обстеження всіх пацієнтів проводили на 10–12 доби лікування шляхом збору скарг та ректального огляду. Вже на 3 добу лікування 10 із 16 пацієнтів першої групи та 12 із 16 пацієнтів другої групи відмітили покращення загального самопочуття, зник біль, зменшилися набряк та дискомфорт у ділянці ануса. А далі поступово до 10 дня від початку лікування ці скарги зникли повністю. У пацієнтів третьої групи скарги також поступово зникли, але вони мали триваліший період, який становив 7–9 днів. У пацієнтів усіх трьох груп виявлено стійку нормалізацію слизової оболонки ануса після закінчення терміну лікування. Однак ефект одужання в пацієнтів першої та другої груп настав значно швидше. У них чітко спостерігався протизапальний, протинабряковий, знеболювальний ефект, що сприяло скороченню терміну перебування у стаціонарі та швидшій реабілітації.

ВИСНОВКИ. Використання в комплексному лікуванні дітей з анальними тріщинами фітоциліндрів з плодів шипшини й екстракту ромашки з одночасною обробкою тріщин 10 % нітратом срібла дає більш виражений позитивний ефект, ніж застосування лише базової терапії. Це обґрунтовує необхідність використання вищевказаних препаратів дітьми з даною патологією.

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Подальше вивчення динаміки лікування дітей з анальними тріщинами дозволить удосконалити підходи, покращити лікування цієї патології із застосуванням комплексу плодів шипшини й екстракту ромашки та 10 % нітрату срібла і визначити оптимальне їх використання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бердникова Е. К. Функциональные нарушения желудочно-кишечного тракта у детей раннего возраста / Е. К. Бердникова, Е. С. Кешишян // Consilium Medicum. Педиатрия. – 2007. – № 9 (1). – С. 13–17.

2. Захворювання органів травлення у дітей (стандарти діагностики та лікування) : навч. посіб. для педіатрів, дитячих гастроентерологів, лікарів загальної практики – сімейної медицини / [Ю. В. Бєлоусов, Л. Г. Волошина, Н. В. Павленко та ін.]. – Х. : ІНЖЕК, 2007. – 120 с.

3. Normal aspects of colorectal motility and abnormalities in slow transit constipation / G. Bassotti, G. de Roberto, D. Castellani [et al.] // World J. Gastroenterol. – 2005. – No. 11 (18). – P. 2691–2696.

4. Майданник В. Г. Римські критерії III (2006) діагностики функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей / В. Г. Майданник // Педіатрія, акушерство та гінекологія. – 2007. – № 3. – С. 5–13.

5. Biggs W. S. Evaluation and treatment of constipation in infants and children / W. S. Biggs, W. H. Dery // Am. Fam. Physician. – 2006. – No. 73. – P. 469–482.

6. Physiology of the gastrointestinal tract / K. E. Barrett, F. K. Ghishan, J. L. Merchant [et al.]. – 2 vol. set, Academic Press. – 2006. – 2080 p.

REFERENCES

1. Berdnikova, E.K., & Keshishyan, E.S. (2007). Funktsionalnye narusheniya zheludochno-kishechnogo trakta u detey rannego vozrasta [Functional disorders of the gastrointestinal tract in young children]. *Consilium Medicum. Pediatriya – Consilium Medicum. Pediatrics,* 9, 13-17 [in Ukrainian]

2. Bielousov, Yu.V., Voloshyna, L.H., Pavlenko, L.V., Solodovnichenko, I.H., Babadzhanian, O.M. (2007). *Zakhvoriuvannia orhaniv travlennia u ditei. Navchalnyi posibnyk dla pediatriv, hastroenterolohiv, likariv zahalnoi praktyky [Diseases of the digestive system in children (standards of diagnosis and treatment): A manual for pediatricians, pediatric gastroenterologists, general practitioners – family medicine].* Kharkiv: INZhEK [in Ukrainian]

3. Bassotti, G., de Roberto, G., Castellani, D., Sediari, L., & Morelli, A. (2006). Normal aspects of colorectal motility and abnormalities in slow transit constipation. *World J. Gastroenterol.,* 11, 2691-2696.

4. Maidannyk, V.H. (2006). Rymski kryterii III diahnostyky funktsoinalnykh hastrointestynalnykh rozladiv u ditei [Roman criteria III (2006) for the diagnosis of functional gastrointestinal disorders in children]. *Pediatria, akusherstvo ta hinekolohiia – Pediatrics, Obstetrics and Gynecology,* 3, 5-13 [in Ukrainian]

5. Biggs, W.S., & Dery, W.H.(2006.) Evaluation and treatment of constipation in infants and children. *Am. Fam. Physician.,* 73, 469-482.

6. Barrett, K.E., Ghishan F.K., Merchant J.L., Said H.M., Wood J.D., & Joh L.R. (Eds.). (2005). *Physiology of the gastrointestinal tract.* Academic Press.

Отримано 26.01.18